

1.2. Millised olid nõukoguliku majanduspoliitika tagajärjed Eestile? Esitage kummagi valdkonna kohta näide. 2p

Põllumajandus

1 p

19

Tööstus

1 p

20

2. Poliitiline kaart 1945 – 1991. 6p (9-10 õiget 4p; 7-8 õiget 3p; 5-6 õiget 2p; 3-4 õiget 1p)

2.1. Paigutage numbritega loetletud maade hulgast sobivad õigesse lahtrisse. 4p

1 Tšehhoslovakkia

2 Ukraina

3 Ungari

4 Eesti

5 Gruusia

6 Soome

7 Poola

8 Afganistan

9 Kuuba

10 Austria

NSV Liidu liiduvabariigid	Sotsialismimaad

4 p

21

2.2. Nimetage Ida-Euroopa kommunistlike režiimide tekkimise põhjused. 2p

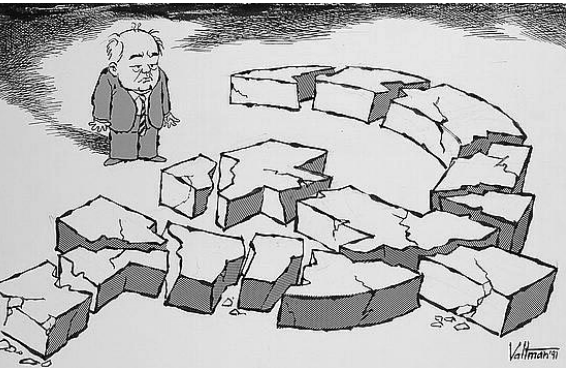
a

b

2 p

22

3. Töö pildiga. 4p

3.1. Millist ajaloolist sündmust on pildil kujutatud? 1p

1 p

23

3.2. Mille põhjal te otsustasite? 1p

1 p

24

3.3. Mis olid selle sündmuse põhjused (siseriiklikud- või rahvusvahelisest olukorrast tulenevad põhjused)? 2p

a

b

2 p

25

II OSA. ÜLDAJALUGU (38 punkti)

75 PUNKTI

RAHVUSVAHELISED SUHTED 20. SAJANDIL (10P)

1. Millistel kümnenditel toimusid loetletud sündmused? 5p

1.1. Kirjutage sündmuse ees olev number tabelis õige kümnendi kõrvale. (7-8 õiget 3p; 5-6 õiget 2p; 3-4 õiget 1p) 3p

	Kümnend	Sündmused
1 Ungari ülestõus		
2 Berliini müüri langemine	1950. aastad	
3 Kuuba kriis		
4 „Solidaarsus“ Poolas	1960. aastad	
5 Vietnami sõja lõpp		
6 Berliini müüri ehitamine	1970. aastad	
7 Praha kevad		
8 Korea sõda	1980. aastad	

1.2. Milline neist sündmustest mõjutas teie arvates kõige enam rahvusvahelisi suhteid? Põhjendage oma seisukohta. 1p

Sündmus

Põhjendus

1 p

2

1.3. Milline neist sündmustest mõjutas kõige rohkem arenguid sotsialismileeris? Põhjendage. 1p

Sündmus

Põhjendus

1 p

3

2. Churchill on öelnud: „Chamberlainil oli Münchenis valida sõja ja häbi vahel, ent ta valis häbi ja saab ka sõja.” 5p

2.1. Mis küsimust Münchenis arutati? 1p

1 p

4

2.2. Milline otsus langetati? 1p

1 p

5

2.3. Chamberlain ise väitis, et ta tõi maailmale rahu. Miks ta nii arvas? 1p

1 p6

2.4. Kas lepituspoliitika õigustas ennast? Põhjendage kahe argumendiga. 2p

Õigustas

Ei õigustanud

Põhjendus

2 p7

SAKSAMAA 20. SAJANDIL (14P)

1. Töö kaardiga. (Kaardid on allikate lehel.) 10p

1.1. Missugust perioodi Saksamaa ajaloost on kaardil kujutatud? Pealkirjastage kaardid ja põhjendage, mille põhjal te otsustasite. (Kaardi pealkiri 1p ja põhjendus 1p)

Kaart 1 – (pealkiri)

Põhjendus

Kaart 2 –

Põhjendus

Kaart 3 –

Põhjendus

Kaart 4 –

Põhjendus

1.2. Järjestage kaardid alates varasemast. 1p

Kaart nr

Kaart nr

Kaart nr

Kaart nr

1 p12

1.3. Valige üks kaart ja nimetage sündmus, mille tulemusena niisugused piirid kehtestati. 1p

Kaart nr

Sündmus

1 p13

2. Vastake katkendi ja illustratsiooni ning oma varasemate teadmiste põhjal. 4p

25. juunil 1948 blokeeris Nõukogude pool kõik Berliini läänesektoreid Saksamaa läänetsoonidega ühendavad raud- ja maanteed. /---/ jäi ainult lennuliiklus, mida NSV Liit ei julgenud häirida, kartes ilmselt sõja puhkemist. Teede sulgemise hetkel jätkus Lääne-Berliinis toiduvarusid 36 ja kivisütt 45 päevaks. Lääne-Berliini 2,2 miljoni elaniku ja liitlaste väeüksuste minimaalne tarbimisvajadus oli 4500 tonni kaupu päevas. /---/ 1948. aasta juunist 1949. aasta maini sooritasid USA ja Briti transpordilennukid Lääne-Berliini varustamiseks ümmarguselt 200 000 lendu ja viisid sinna kokku 1,5 milj. tonni kaupu.

Üldajalugu (1938–1991). Õpik XII klassile. Koostanud Kaido Jaanson. Tallinn: Koolibri, 1994. Lk. 58.

Linnuvaatleja

2.1. Millist kriisi Saksamaa ajaloos allikakatkend ja illustratsioon kajastavad? 1p

1 p14

2.2. Nimetage üks kriisi tekkimise põhjus. 1p

1 p15

2.3. Milliseid abinõusid kriisi ületamiseks rakendasid lääneriigid? 1p

1 p16

2.4. Milline oli kirjeldatud kriisi mõju Saksamaa ajaloole? 1p

1 p17

SOTSIALISTLIK MAAILMASÜSTEEM (14P)

1. Vastake küsimustele allika ja oma teadmiste põhjal. 4p

Näide „tootmisrekordite“ saavutamisest. Lihamüük riigile Venemaa Rjazani oblastis:

1958 - 50 000 t

1959 – 150 000 t

1960 – 180 000 t

1961 - 30 000 t

Rekordite nimel saadeti tapamajadesse kogu noorkari, osa piimakarjast ja kolhoosnike isiklikud loomad.

Rjazani oblastikomitee I sekretär A. Larionov kuulutati 1959 sotsialistliku töö kangelaseks.

A. Adamson, Lähiajalugu, Argo: 2003, lk 177.

1.1. Missugused on nõukoguliku majanduspoliitika iseloomulikud jooned? 2p

a

b

2 p18

2. Paigutage loetletud märksõnad numbritega õigetesse lahtritesse. (8-9 õiget 3p; 6-7 õiget 2p; 3-5 õiget 1p) 3p

- 1 Fosforiidikampaania

2 Päästekomitee

3 Eesti Kongress

4 Suveräänsusdeklaratsioon

5 Ajutine Maanõukogu
- 6 Iseseisvusmanifest

7 Balti kett

8 Vabadussõda

9 Rahvarinne

Iseseisvumine	Taasiseseisvumine

3 p

22

3. Nimetage isikud, kellel olid teie arvates suured teened Eesti iseseisvumisel ja taasiseseisvumisel ning põhjendage oma valikut. 2p

Iseseisvumisel

1 p

23

Isik

Põhjendus

Taasiseseisvumisel

1 p

24

Isik

Põhjendus

4. Milline sündmus mõjutas teie arvates kõige enam Eesti iseseisvuse taastamist?
Põhjendage oma vastust. 1p

Sündmus

Põhjendus

1 p

25

II OSA. EESTI AJALUGU (37 punkti)

75 PUNKTI

EESTI AJALOO PERIOODID, PÖÖRDEPUNKTID (10P)

1. Eesti ajaloo perioodid. 6p

	Keskaeg	Rootsi aeg	Eesti NSV
Kultuur/eluolu			
Haldusüksus			

3 p

1

3 p

2

1.1. Millise perioodiga Eesti ajaloos on seotud järgmised märksõnad? Paigutage märksõnade numbrid tabelis õige perioodi juurde. (7-8 õiget 3p; 5-6 õiget 2p; 3-4 õiget 1p) 3p

KULTUUR/ELUOLU

- 1 Esimese eestikeelse raamatu ilmumine

2 Uue Testamendi tõlkimine eesti keelde

3 Kolhoosid

4 Laulupeod
- 5 Tartu ülikooli asutamine

6 Talurahvakoolid

7 Hansalinnad

8 Uus ärkamisaeg

1.2. Paigutage haldusüksuste nimetuse ees olevad numbrid õige perioodi juurde. (7-8 õiget 3p; 5-6 õiget 2p; 3-4 õiget 1p) 3p

HALDUSÜKSUS

- 1 Komtuurkonnad

2 Kubermangud

3 Oblastid

4 Rajoonid
- 5 Külanõukogud

6 Vabariikliku alluvusega linnad

7 Piiskopkonnad

8 Kreisid (maakonnad)

2. Millist sündmust seostatakse? 3p

Eesti keskaja lõpuga

1 p

3

Rootsi aja lõpuga Eestis

1 p

4

Eesti NSV aja lõpuga

1 p

5

3. Milline neist sündmustest (ül 2) on mõjutanud Eesti ajalugu kõige enam? Põhjendage. 1p

Sündmus

Põhjendus

1 p

6

EESTI TALURAHVAS 14. SAJANDIST ISESEISVUMISENI (17P)

1. Lugege läbi allikakatked ja vastake küsimustele. (Allikakatked on allikate lehel.) 10p

1.1. Mis aastal ja kelle poolt võeti vastu Maaseadus? 2p

Millal 1 p 7

Kelle poolt 1 p 8

1.2. Mis oli maareformi eesmärk? 1p

1 p 9

1.3. Milliseid hinnanguid maareformile võib välja lugeda esitatud dokumentidest? 3p

a 3 p 10

b

c

1.4. Kellele anti maad eelisjärjekorras ning miks? 2p

2 p 11

1.5. Milles seisnes maareformi tähtsus? 2p

2 p 12

2. Talurahva olukord keskajal. Vastake dokumendikatkendi ja oma teadmiste põhjal. 4p

Mina, Otto Tuve, tunnistan ja tõendan selle kviitungiga, et ma olen müünud auväärsele härra Heinrich Langele kaks minu meestest, nimega Peeter ja Matthies, Mensse külast, milliste talupoegade eest ta minu nõudmise on täitnud ja täielikult maksnud ning on auväärne härra Heinrich ja tema pärijad nende talupoegade eest minuga ja minu pärijatega tasa ja vabad igasugustest nõudmistest.

Vahtre, S. Piirimäe, H. Eesti NSV ajaloo lugemik VII-VIII klassile. Tallinn 1987. Lk. 55.

2.1. Millisest pärisorjuse tunnusest on tekstikatkendis juttu? 1p

1 p 13

2.2. Nimetage veel üks pärisorjuse tunnus. 1p

1 p 14

2.3. Mida muutis talurahva olukorras 1816./1819. aasta talurahvaseadus? 2p

Majanduslikult 1 p 15

Õiguslikult 1 p 16

3. Selgitage ühe näite varal loetletud dokumentide sisu. 3p

Dokumendid	Näide	
Browne`i positiivsed määrused		1 p 17
1849./1856. talurahvaseadus		1 p 18
Roseni deklaratsioon		1 p 19

EESTI ISESEISVUMINE JA TAASISESEISVUMINE (10P)

1. Millised olid Eesti iseseisvumise ja taasiseseisvumise eeldused lähtudes Eesti ja rahvusvahelise elu tasandilt? 4p

Eesti iseseisvumine 2p

Eesti

Rahvusvaheline elu 2 p 20

Eesti taasiseseisvumine 2p

Eesti

Rahvusvaheline elu 2 p 21